

**Аққожина Баян Қанатқызы
Коңырова Ақбота Тұрағұлқызы**

Кәсіби қазақ тілі

**Жоғары оқу орындарының
«Туризм» мамандығына арналған
оқу күралы**

Алматы, 2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОГАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

АБЫЛАЙ ХАН АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАТЫНАСТАР ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ УНИВЕРСИТЕТИ

Ақкожина Баян Қанатқызы
Қоңырова Ақбота Тұрағұлқызы

КӘСІБИ ҚАЗАҚ ТІЛІ

Жоғары оқу орындарының
«Туризм» мамандығына арналған
оқу қуралы

Алматы, 2023

УДК 811.512.122(075.8)

ББК 81.2Каз.я73

K55

*Қазақстан Республикасы Ғылым жөнне жоғары білім министрлігінің
«Оқулық» Респубикалық ғылыми-практикалық орталығы бекіткен
Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ-нің Ғылыми Кеңесі ұсынған
(Хаттама №6, 15.03.2023 жыл)*

Пікір жазғандар:

Қабдолова Қ.Л. – филология ғылымдарының докторы, профессор
Дүйсембекова Л.С. – филология ғылымдарының докторы, доцент
Қонырова А.Т., Аққожина Б.Қ.

K55 **Кәсіби қазақ тілі** («Туризм» мамандығы студенттеріне арналған).
Оқу құралы / «Полилингва» баспасы, Алматы – 136 б.

ISBN 978-601-270-588-1

Оқу құралы Жоғары оқу орындарының «Туризм» мамандығы бойынша өзге тіл аудиториясына кәсіби қазақ тілі пәнін оқытуға арналған. Атаптыш еңбек білімгерлердің ауызаша және жазбаша тілін дамытуға және оларды еркін сөйлетуге, сауатты жазуға бағытталған. Әр мәтіннің мазмұнына сәйкес сұраптар мен тапсырмалар берілген.

ISBN 978-601-270-588-1

УДК 811.512.122(075.8)

ББК 81.2Каз.я73

© Аққожина Б.Қ., Қонырова А.Т., 2023
© Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ
«Полилингва» баспасы, 2023

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз	5
1-сабақ. Туристік тартымды орындар	7
2-сабақ. Қазақстан туристік дестинация ретінде	18
3-сабақ. Туризм және оның қоршаған ортаға әсері	26
4-сабақ. Дүние жүзіндегі мәдениет пен дәстүрлер	33
5-сабақ. Саяхат этикеті	44
6-сабақ. Туризм және саясат	55
7-сабақ. Саяхаттың медициналық аспектілері	63
8-сабақ. Туризм түрлері және қатысушылар	71
9-сабақ. Спорттық туризм	82
10-сабақ. Медициналық туризм	90
11-сабақ. Туризм және көлік	99
12-сабақ. Қонақ үйлер: құрылым, технологиялар, қызмет	106
13-сабақ. Қонақжайлылық бизнесіндегі инновациялық технологиялар	113
14-сабақ. Туризм және қонақ үй шаруашылық саласындағы тамақтануды көрсету	120
15-сабақ. Мейрамханалардың түрлері	128
Глоссарий	134

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР

- тыңдалым

- айтылым

- оқылым

- жазылым

АЛҒЫ СӨЗ

Қазіргі танда қазақ тілінің мемлекеттік тіл ретіндегі мәртебесінің өсуімен, қоғамдық рөлінің артып, әлеуметтік қызметі аясының кеңеюімен байланысты болашақ маман иелерін қөсібіне қарай бағыттай отырып білім беру басымдылыққа ие. Мемлекеттік тілдің әлеуметтік-қатысымдық қызметін кеңейту мен дамытуда оның ғылымда, өндірісте, елдің халықаралық байланыстарында қолдану аясының кеңи түсіү тіл үйренушілердің болашақ мамандығымен де байланысты екендігін көрсетеді. Мамандыққа сай қазақ тілін сапалы оқыту – қазіргі уақыт сұранысынан туындағандағы өзекті мәселелердің бірі болып табылады. Кәсіптік қазақ тілін оқытуда тіл үйренушілерге сөйлесім әрекетінің түрлерін қатысымдық мақсатта менгерту – қазіргі заманғы лингводидактикағы өзекті мәселенің бірі. «Туризм» мамандығының студенттеріне қоса қазақ тілін оқытудағы ұстанған басты мақсат – қазақ тілінде сөйлеу, жазу, баяндауды мамандықтарына қатысты жетілдіріп, лексикасын байыта отырып, мемлекеттік тілде еркін сөйлеудің жолын жетілдіру.

«Туризм» мамандығына арналған «Кәсіби қазақ тілі» оқу-әдістемелік құралының мақсаты – бүгінгі күн талабына сай, студенттерге қазақ тілін сөйлеу құралы ретінде емін-еркін менгертіп, ауызша, жазбаша сөйлеу дағдыларын дамыту. Сондай-ақ, кәсіби терминдермен, сөздікпен, мәтіндермен жұмыс істеуге үйретіп, мамандық тілінде сөйлеуге машықтандыру, кәсіби құзіреттіліктерін қалыптастыру.

Ұсынылып отырған оқу-әдістемелік құрал кәсіптік білім беру мамандығы тіліндегі қазақшасөйлету гебағытталғандықтан негізгі назар лексикалық материалды менгертуге арналған, 15 тақырыптан, түрліше иллюстрациялардан, бейнеказ-балардан тұрады. Оқу-әдістемелік құралы «Туризм»

мамандығына қатысты арнайы екінші тілді оқытудағы әлемдік білім кеңістігі тәжірибесіне бағдарландырылып, коммуникативтік-кәсіптік біліктілік қалыптастыруды көздейді. Ұсынылған әрбір мәтін студенттің қазақ тіліндегі сөздік қорын молайтып, метатілдік бірліктерді еркін қолдану мүмкіндіктерін кеңейтіп, кәсіби-практикалық танымтүсінігін кеңейтеді. Мәтіннің мазмұны негізінде әр түрлі әдістәсілдер қолданылып, сұрақтар, тілдік қарым-қатынастың төрт түріне негізделген тапсырмалар мен кәсіби жағдаяттар берілді.

**Аққожина Баян Қанатқызы
Қоңырова Ақбота Тұрагұлқызы**

**Кәсіби қазақ тілі Жогары оқу орындарының
«Туризм» мамандығына арналған оқу құралы**

*“Полилингва” баспасында берітегіп таралды
Баспа басшысы
Есенғашева Б.А.
Беріткеуші және әрлеу
Кінінірбеков Б.С.*

Тапсырыс № 3316. Тарапымы 300 дана
“Полилингва” баспасы. Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнебіТУ
050022, Алматы к., Мұратбаев к-си, 200
Тел.: +7 (727) 292-03-84, 292-03-85, ішкі 21-19
E-MAIL: KAZUMO@ABLAIKHAN.KZ, ABLAIKHAN@LIST.RU